

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
2561-10

meddelad i Stockholm den 7 december 2010

SÖKANDE

1. AA
2. BB
3. CC
4. DD
5. EE
6. FF
7. GG

Ombud: HH

KLANDRAT AVGÖRANDE

Regeringens (Miljödepartementet) beslut den 31 mars 2010, M2009/142/F/M, avseende överklagande i fråga om upphävande av strandskydd inom område som avses ingå i detaljplan för Nusnäs 484:1 m.fl., Brändviken, Nusnäs, Mora kommun, se bilaga

SAKEN

Rättsprövning

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten förklarar att regeringens beslut ska stå fast.

Dok.Id 98966

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

YRKANDEN M.M.

AA, BB, CC, DD, EE, FF och GG ansöker om rättsprövning av regeringens beslut samt anför bl.a. följande.

Det råder rättsosäkerhet vid upphävande av strandskydd i Dalarna, vilket framgår av ett liknande fall inom Leksands kommun där strandskyddet upphävdes av länsstyrelsen. Regeringen har inte kommenterat detta och därför negligerat relevanta omständigheter på ett sätt som varit avgörande för utgången. Beslutet strider därigenom mot kraven på saklighet och objektivitet i 1 kap. 9 § regeringsformen.

Kommunens behovsbedömning visar inte några allmänna intressen som kan ta skada av planen och det är uppenbart att planområdet saknar allemansrättsliga värden och skyddsvärda biotoper. Regeringen har underlåtit att göra en sådan intresseavvägning som förutsätts enligt 7 kap. 25 § miljöbalken. Beslutet strider därigenom mot proportionalitetsprincipen. Till följd av bristen på saklighet och frånvaron av någon egentlig intresseavvägning har det allmänna intresset utan grund kommit att uppvärderas på ett sådant sätt att beslutet inte kan anses förenligt med bestämmelsen om skyddet för enskilds egendom i 2 kap. 18 § regeringsformen. Regeringens tolkning av begreppet särskilda skäl saknar vidare stöd i lagtexten. Beslutet får därigenom även anses strida mot principen i 1 kap. 1 § regeringsformen om att den offentliga makten utövas under lagarna.

Fastigheterna är bildade för bostadsbebyggelse. Eftersom angränsande fastigheter har fått bebyggas talar starka rättsäkerhetsskäl för att även återstående obebyggda fastigheter i området ska få bebyggas. Fastigheterna mister annars helt sitt värde.

Fastigheten Nusnäs 448:2 är ianspråktagen och bebyggd med ett fritidshus och således inte allemansrättsligt tillgänglig.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 1 § lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut får en enskild ansöka om rättsprövning av sådana beslut av regeringen som innefattar en prövning av den enskildes civila rättigheter eller skyldigheter enligt artikel 6.1 i Europakonventionen. Enligt 7 § samma lag ska Regeringsrätten upphäva regeringens beslut om beslutet strider mot någon rättsregel på det sätt som sökanden har angett eller som klart framgår av omständigheterna. Detta gäller dock inte om det är uppenbart att felet saknar betydelse för avgörandet.

Rättsprövningen innefattar, förutom ren lagtolkning, även sådana frågor som faktabedömning och bevisvärdering samt frågan om beslutet strider mot kraven på saklighet, opartiskhet och allas likhet inför lagen. Prövningen omfattar också fel i förfarandet som kan ha påverkat utgången i ärendet. Om de tillämpade rättsreglerna är så utformade att det föreligger en viss handlingsfrihet vid beslutfattandet, omfattar rättsprövningen frågan om beslutet ryms inom handlingsfriheten (jfr prop. 1987/88:69 s. 23–25 och 234).

Nya bestämmelser om strandskydd trädde i kraft den 1 juli 2009. Enligt övergångsbestämmelser ska dock äldre bestämmelser gälla för ärenden som har inletts före den 1 juli 2009.

Av 7 kap. 13 § miljöbalken i den lydelse som är tillämplig i målet framgår att strandskydd råder vid havet och vid insjöar och vattendrag. Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet.

Länsstyrelsen får med stöd av – i tillämplig lydelse – 7 kap. 15 § första stycket miljöbalken förordna att ett strandskyddsområde som uppenbart saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften inte ska vara omfattat av strandskydd. Om ett strandskyddsområde avses ingå i en detaljplan eller omfattas av områdesbestämmelser enligt plan- och bygglagen (1987:10) får länsstyrelsen enligt samma lagrums andra stycke förordna att området inte längre ska vara omfattat av strandskydd, om det finns särskilda skäl.

Vid prövning enligt miljöbalken av frågor om skydd av områden ska enligt 7 kap. 25 § miljöbalken hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i en enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelser i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Det område som avses ingå i detaljplan för Nusnäs 484:1 m.fl. ligger vid Siljan. Enligt 4 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken är Siljan med öar och strandområden i sin helhet av riksintresse med hänsyn till de natur- och kulturvärden som finns i området. Inom sådana områden ska turismens och friluftslivets, främst det rörliga friluftslivets, intressen särskilt beaktas vid bedömningen av tillåtligheten av ingrepp i miljön.

De i målet tillämpliga bestämmelserna i miljöbalken är allmänt hållna och ger myndigheterna ett förhållandevis stort utrymme för bedömningar. I målet har inte kommit fram att regeringen vid beslutsfattandet skulle ha felbedömt fakta eller överskridit gränserna för det handlingsutrymme som föreligger i ärenden om strandskydd eller att det vid handläggningen förekommit något fel som kan ha påverkat utgången i ärendet. Det framgår inte heller klart av omständigheterna i

Mål nr
2561-10

målet att beslutet på annat sätt strider mot någon rättsregel. Regeringens beslut ska därför stå fast.

Susanne Billum

Peter Kindlund

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Erik Nymansson

Andreas Sundberg
Föredragande regerings-
rättssekreterare

Avd. II

Föredraget 2010-11-17